

วุฒิภาวะมีสูง-ต่ำ

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบปัญหาธรรม วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ณ วัดสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันมีคำชมมาเยอะมาก เวลาคำชมนะ อันนี้เป็นคำชม

ถาม : กราบเรียนหลวงพ่อกับ พังกรรมหลวงพ่อรู้สึกซาบซึ้งเข้าไปอยู่ในใจมากค่ะ เพราะหลวงพ่อกเทศน์ว่า ผู้ปฏิบัติจริงได้ ผู้ปฏิบัติจริง ได้ผลจริง เข้าใจจริงมีอยู่ ดังนั้น จึงรู้สึก เข้าใจสิ่งที่หลวงพ่อสอน ทำให้ความเข้าใจดี จริตหลวงพ่อกเทศน์แบบนี้ ธรรมะ ที่ไหลออกมาจากภายใน แต่เราอยากกราบ หลวงพ่อระวังสุขภาพบ้าง ชอบฟังเทศน์ที่ ความปฏิบัติล้วนๆ คือการพูดการเทศน์ของหลวงพ่อกว่าใครก็เฝ้าติดตาม แต่แฝงด้วยความเมตตา ก็กราบขมา เข้าค่ะ

เราได้ฟังเทศน์เรื่องพระสงบ เรื่องพระสงบ ก็ยังเป็นบุญ ขอถือโอกาสส่ง เพราะเรื่องพระสงบพูดถึงพ่อเขา

หลวงพ่อก : นี่พูดถึงคนที่เห็น เห็นใหม่ เพราะเขาได้ประโยชน์ของเขา นี่ชมมาเยอะมาก แต่อันนี้ จะพูดถึงอันนี้ต่างหาก นี่ เขาก็พูดเยอะมาก มันมีคนพูดมานี้ มันเป็นเรื่องส่วนตัวมาก บางทีก็ไม่อยากจะพูดออกไป แต่ไอนี้ละ

ถาม : ข้อที่ ๔ สิ ผมได้ฟังเทศน์พระอาจารย์ โดยบังเอิญจริงๆ ฟังครั้งแรกมัน เหมือนถูกตีกลับมามากครับ นึกขอบคุณพระอาจารย์อย่างเป็นที่สุด พร้อมกับนี้นึก สงสารคนที่เขาอยู่ตรงนั้น ผมว่าร้อยละ ๕๐ ยังคงอยู่ตรงนั้นนะครับ จะมีจำนวนน้อย เต็มที่ คนที่จะหลุดออกมาได้ ต้องเป็นคนที่ปฏิบัติมาพอสมควรครับ ถ้าคนที่เขามา ใหม่ๆ ไปเจอตรงนั้นก่อนเลยก็ยากครับ เขาเหนียวแน่นมาก ผมเชื่อว่าที่เขาเหนียวแน่น เพราะใจเขาเหล่านั้นกำลังทุกข์มาก กำลังต้องการที่พึ่งสุดท้าย พอมาเจอก็เลยเป็นกรรม ของเขา อย่างที่ท่านอาจารย์เทศน์นั้นล่ะครับ ผมพยายามเตือนเพื่อนๆ หลายคน แต่ก็ดูไม่มี ทำที่ว่าจะเชื่อผมเลย ให้เขาฟังเทศน์ท่านอาจารย์ เขาก็ว่าฟังไม่รู้เรื่อง แแรงเกินไป สิ่ง

ผมประทับใจมาก ๆ คือท่านอาจารย์ตอบมาตลอดมาทุกกัณฑ์ ก็ตรงที่ว่า "วุฒิภาวะ" นี้
 ละครับ มันใช้ได้ทั้งทางโลกและทางธรรม

หลวงพ่ : วุฒิภาวะเห็นใหม่ ฟังครั้งแรกนี้เหมือนโดนตีกลับมามากเลย เพราะมันคิด
 ไม่ได้ไง แต่ด้วยความบังเอิญนะ นี้ ! คำถามเขาเยอะมาก แต่พูดไปประสาเรามันก็เรื่อง
 เล็กน้อย เรื่องวนๆอยู่อย่างนั้นละ นี่บางคนว่าอะไรนะ เรื่องจิตเรื่องต่างๆ เราไม่พูด
 อีกแล้วละ มันเรื่องของเขา เพราะเวลาเราพูดนะมันชัดเจนไปแล้วไง ใ้หนี่พอเขาเห็น
 แล้วเขาก็พูดกลับมาอีก ว่ามันมีบุญมีคุณ อันนี้เป็นอันหนึ่งนะ คำว่าวุฒิภาวะนี้ ถ้าวุฒิ
 ภาวะเห็นใหม่ มันก็เหมือนเขาเรียกว่าบุญไง

อย่างเช่น เด็กเห็นใหม่ มุมมองของเด็กๆ จะแตกต่างกันมากเลย เด็กบางคนนี้
 ถามเลย พ่อนี่คืออะไร จนพ่อแม่นิ่งเลยนะ เราคิดไม่ถึงนะว่าเด็กจะคิดได้ขนาดนี้ แล้ว
 ดูไอคิวของเด็กดี เด็กบางคนไอคิวดีมากเลย นั่นนะเห็นใหม่ มันเป็นบุญของเขา เวลา
 บอกคนเราจะเกิดปัญญาได้อย่างไร จะมีทรัพย์สมบัตินี้ก็ให้เสียสละ เสียสละทานนี้มัน
 จะเกิดผลตอบแทนทั้งนั้น อยากจะมีรูปสวย อยากเป็นคนที่มีรูปร่างดี อยากเป็นคนที่เป็น
 คนสวยงามนี้ให้ถือศีล แต่คนที่อยากมีปัญญานี้ต้องพุทโธๆๆ พุทโธๆนี้ปัญญา นี้เรา
 สร้างมาด้วยการภาวนา เพราะการภาวนานี้มันเข้าไปถึงรากของจิต

ดูสิ เวลาเด็กมีการศึกษานี้ เรามอบเด็กคนนี้สมองพิการ สมองไม่ดี สมองเห็น
 ใหม่ ไลน์สไตน์สมองก้อนใหญ่ที่สุดเขาว่าอย่างนั้นนะ ไม่ใช่หรอก อันนี้วิทยาศาสตร์
 เขาพิสูจน์กันว่าคนฉลาดๆ ที่ไหน เขาเรียก สมองก้อนใหญ่ก้อนเล็กใจ แล้วพิสูจน์กัน
 โดยทางวิชาการเห็นใหม่

สัตว์ อย่างเช่นแมลงนี้สมองแทบไม่มีเลย มันสมองเล็กมาก มนุษย์นี้สมองก้อน
 ใหญ่กว่าเพื่อน นี้ก้อนสมองใหญ่ แล้วเรานี้จะถ้าสมองพิการ แต่มันบวม สมองนี้ใหญ่
 เบื่อเรื่อเลยนะ แต่โง่ดักดานเลย เราจะบอกว่าความจริงมันอยู่ที่เขาวัดปัญญา มันอยู่ที่ใจ

แล้ววุฒิภาวะของจิตเห็นใหม่ พันธุกรรมทางจิตมันแตกต่างกัน ถ้าแตกต่างกัน ถ้าคนมันมามีมานะ คูลี จูจูปั่นถก เห็นใหม่พี่ชายให้ท่องคาถาคำเดียวท่องไม่ได้ ทำไมท่องไม่ได้ ท่องไม่ได้ จนพี่ชายอายุ ก็ให้ไปสีก พอจะไปสีกพระพุทธเจ้าบอกว่า

“จูจูปั่นถกเธอบวชเพราะใคร”

“บวชเพื่อพระพุทธเจ้า”

พระพุทธเจ้าบอกว่าให้ลูบผ้าขาว ให้ลูบผ้าขาว เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาทันทีเลย เขาก็เลยงงว่าทำไมพระอรหันต์ทำอย่างนั้นไม่ได้ พระพุทธเจ้าบอกว่าเพราะว่าบุญกุศลที่เป็นพระอรหันต์นี้ เพราะเคยเป็นกษัตริย์ เคยออกพลเห็นใหม่ แล้วเวลาเอาผ้าเช็ดหน้า เช็ดหน้าเพราะตัวเป็นกษัตริย์เห็นใหม่ กษัตริย์ตรวจพลทหาร รถม้าไถ ฝุ่นมันมาปะ กษัตริย์! พอมันเช็ด มันเห็นผ้าดำนี้ อันนี้มันเป็นเหมือนการพิจารณาสุกะ มันฝังใจมา ไง นี่บุญมันเกิดแล้วเห็นใหม่

เหมือนเราไปเที่ยวป่าช้า เรานั่งภาวนา เราว่าจะอะไรแล้วก็ไม่มีประโยชน์เลย ถ้าใจเราเห็นกาย เห็นอะไรต่าง ๆ นี้ มันฝังลงที่ใจนะ เพราะใจมันเห็น ไม่ใช่เห็นโดย สมอง ไอ้พวกสมองนี้เป็นสติดิณะ ดูอย่างปัญญาเรานี่ เขาเรียกโลกียปัญญา ปัญญาเกิด จากสมอง เวลาศึกษาเล่าเรียนต้องใช้สมองจำ จิตมันเป็นพลังงาน แต่เวลาสมอง สมอง จำ เพราะอะไร เพราะมันเป็นกรอบเห็นใหม่ นี่คือความคิดในถังขยะ ความคิดแบบ โลกไถ ความคิดแบบข้อมูลสถิติ

แต่เวลาถ้าจิตมันสงบเข้ามาเห็นใหม่ เวลาเห็นอสุกะนี้ ใครเป็นคนเห็น ใจเป็นคนเห็น เพราะใจเป็นคนเห็นว่า ใจนี้เหมือนคนเรานี้แหละ คนเรานี้หลงผิด เวลาเราหลงผิด หลงสิ่งต่าง ๆ ไปนี้ เราเข้าใจผิด หลงผิดไป เราจะมีอารมณ์ความรุนแรง ความเข้าใจ ผิดมหาศาลเลย มีใครคนหนึ่งมาบอกว่า เราหลงผิดแล้วเราเข้าใจได้นะ เอ๊ะ! มัน ปล่อยได้หมดเลยเห็นใหม่

ที่นี้จิตเห็นใหม่ พอจิตมันเห็นอสุกะ เห็นต่าง ๆ เห็นใหม่ ที่ว่ากษัตริย์ตรวจพล สนวนสนามเห็นใหม่ เวลาเช็ดผ้าเช็ดหน้านี้ จิตมัน... เพราะความเข้าใจของเรา เราเป็น กษัตริย์ใช้ใหม่ ไอ้โฮ ต้องประณีตมาก มันฝังใจไถ

พระพุทธเจ้าถึงบอกว่า นี่เห็นไหม อนาคตังคญาณรู้ว่าอะไรมันจะแก้กิเลสได้ สิ่งต่างๆมันตรงกับจรตนิสัยนี้ พอลูบผ้าขาวๆ บึงเป็นพระอรหันต์เลย เอ้า แล้วพระอรหันต์ทำไมพี่ชายบอกว่าให้ท่องคาถาคำเดียว ทำไมท่องไม่ได้ ทำไมว่าปัญญามันเกิด แล้วทำไมปัญญาสติ ปัญญาสมอง ปัญญาจำนี่ทำไมทำไมไม่ได้ละ อันนี้มันกรรมนะ

เคยมีอยู่ชาติหนึ่ง เกิดเป็นพระด้วยกัน แล้วเวลาพระสวดปาฏิโมกข์ไง พระเวลาสวดปาฏิโมกข์นี้ ถ้าใครไม่บวชพระมันจะไม่เข้าใจ สวดปาฏิโมกข์มันต้องท่องนะ ต้องท่องปาราชิก ๔ สังฆาทิเสส ๑๓ อนิยต ๒ เห็นไหม นิสสัคคีย์ปาจิตติย์ ๓๐ ปาจิตติย์ ๘๒ เสดยวัตรต่างๆนี้ มัน ๒๒๗ มันต้องท่องๆๆ ต้องอักขระต้องให้ฐานเขาต้องให้ชัดเจนมากเลย

อันนี้เวลาตัวเองทำทุกอย่างได้ เพราะเป็นคนมีปัญญาใช้ไหม ทีนี้พอเห็นพระบวชใหม่ท่องผิดๆถูกๆก็ไปจำเขาไปจำเขา อะไรเขานี้ เขาอายุใจ นี่กรรมอันนั้นเห็นไหม ทำให้สมองที่อไปหมดเลย กรรมมันมาอย่างนั้น พุคถึงกรรมอย่างที่พูดตอนเขานี้ ว่ามันมีทั้งโลกมีทั้งกรรม

ถ้าโลกก็คือสามัญสำนักเรานี้ โลกคือสามัญสำนัก ธรรมะนี้มันได้จิตสำนัก ลงไปในฐิติจิต ลงไปในใต้จิตสำนักเลย พอลงใต้จิตสำนักขึ้นมา สิ่งของมันเกิดขึ้นมา พุทโธๆการภาวนา สิ่งต่างๆภาวนานี้เกิดปัญญาเกิดตรงนี้ แล้วเวลาเกิดปัญญาเห็นไหม คนเศรษฐี ภูมพิ เศรษฐีขนาดไหน เวลาที่มีปัญญาขึ้นมาจะมีปัญญามาก มีอำนาจมาก เราเป็นคนทุกข์คนเจ็บใจนี้ มีปัญญาเหมือนกัน

แล้วคนมีปัญญาเราจะแสดงออกได้อย่างไร เพราะว่าเราเป็นคนทุกข์คนเจ็บใจใช้ไหม สังคมเขาไม่เชื่อถือหรอก แต่ถ้ามาเป็นกรภาวนานะ จะทุกข์จนเจ็บใจ คนจะมั่งมีศรีสุขขนาดไหน เวลามันแก้กิเลส มันแก้กันที่ภาวนามยปัญญา มันแก้ที่ตัวเราใจ นี้ ใจ ภราดรภาพ ความเสมอภาค

การเสมอภาคนี้ เราเคยเที่ยวป่า เคยไปคุยกับพวกสหาย เขาบอกว่าคอมมิวนิสต์คนแรกคือพระพุทธเจ้าไง เราบอก ไม่ใช่ ไม่ใช่หรอก เขาบอกพระพุทธเจ้าถือความเสมอภาคใจ ความไม่มีชนชั้นไง คำว่าไม่มีชนชั้นคือนิพพานนี้ต่างหากละ เวลาเราเข้าไปถึงที่สุดแห่งทุกข์เห็นไหม ทุกข์นี้เสมอภาคกันที่นี้ แต่ถ้าจะเสมอภาคทางโลก มัน

เรื่องของสังคม เป็นไปไม่ได้หรอก แม้แต่จิตนิสัยการจะเข้าถึงที่สุดแห่งทุกข์ มันยังแตกต่างกันเลย

แต่เวลาเข้าไปถึงแล้วต่างหากละ นั่นพระพุทธเจ้าพูดถึงว่าตรงนั้น”ความเสมอภาคคือนิพพานเหมือนกันหมด” แต่ต่ำกว่านิพพานมาไม่เสมอภาค มันไม่มีเสมอภาค เป็นไปไม่ได้หรอก ฉะนั้นพูดถึงว่าคำว่าปัญญาๆนี้ วุฒิกาวะๆ มันอยู่ที่นี้ วุฒิกาวะนี้มัน เป็นเซวปัญญา มันเป็นมุมมองของเรา

อย่างพวกเรา อย่างลูกหลานเราเห็นใหม่ เวลาถามนะ พ่อนี่อะไร พ่อนี่อะไร จนพ่อถึงงนะ นั่นเป็นความไร้เดียงสาของเขา แล้วความไร้เดียงสาของเขานี้ พอโตขึ้นมาเขาจะทำอย่างนั้นได้ไหม อย่างเด็กๆนี้ให้ภาวนา เด็กถ้ามันมีความใส่ใจนะ ภาวนาง่ายมากเลย เพราะมันเหมือนผ้าขาว อย่างพวกเรานี้เห็นใหม่ เวลาผ่านชีวิตมานี้ เราถึงบอกนะ เราพูดบ่อย คนแก่นี่นะเหมือนทารก จิตเหมือนทารก แล้วทารกที่อ่อนแอด้วย ทารกที่มีโรคภัยไข้เจ็บมาก เหมือนกับเราผ่านโลกมามาก ความผูกพันของใจมันผ่านมามาก

เหมือนกับการปฏิบัตินี้ ถ้าวันไหนอารมณ์เราดีเห็นใหม่ เราปฏิบัติเราพุทโธๆ นี้ หรือเราใช้ปัญญาอบรมสมาธิจะสงบได้ง่าย วันไหนอารมณ์เราขุ่นมัว วันไหนอารมณ์ได้รับการกระทบรุนแรง วันนั้นจะภาวนาได้ยากมากเลย ที่นี้คิดว่าจิตใจของผู้เฒ่าผู้แก่นี้มันผ่านโลกมามากแล้ว สงสัยไปหมดเลย แหม ใครจะรู้ดีไปกว่าเรา ยิ่งพระนะ โห้ย อยู่แต่ในวัดจะรู้อะไรกับเรา เขาคิดไม่ถึงละ เรานี้ผ่านโลกมามากจะรู้มาก

ความจริงนะ พระอยู่ในวัดนะรู้ดีกว่าอีก รู้ดีกว่าที่ไหน รู้ดีกว่าว่าที่ถ้าเราเข้าใจ ตัวของเราเองแล้ว เห็นใหม่เวลาพระพุทธเจ้าพูดจากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจดวงหนึ่งที่ชำระล้างสะอาดได้ หรือใจดวงหนึ่งที่ทำสมาธิได้ ความทำสมาธิที่ได้ มันลำบากแสนเข็ญแก่ไหน ถ้ามันผ่านวิกฤตอย่างนี้มา แล้วใจที่จะเข้าไปปฏิบัติ มันจะเป็นอย่างนี้หมดเลย

ถ้าเข้าใจกระบวนการของเรา คือเข้าใจข้อมูลความเป็นจริงในทฤษฎีทั้งหมด ทุกดวงใจมันจะเป็นอย่างนี้ ถ้าทุกดวงใจเป็นอย่างนี้ปั๊บ ไม่เป็นอย่างนี้ธรรมดานะ พอเป็นอย่างนี้ปั๊บ ธรรมดาของเขา ถ้าทำถึงจะต้องเป็นอย่างนี้ แต่เขาไม่เข้าถึงใจของเขา เขา

เข้าไปถึงสภาวะกระทบจากความรับรู้ข้างนอก มันยิ่งออกไปข้างนอกหมดเลย นี่ไง มันอ่อนแอตรงนี่ไง จิตใจนี่อ่อนแอเห็นไหม

แต่ถ้าเด็กนี่เหมือนไร่เคียงสาเลย ฟ้าขาวเลย ให้มันมา พุทโธฯนี่ สิ่งที่เขามาได้แย้งในความเห็นของเขามันมีน้อย แต่มันทำไปไม่ได้ โดยข้อเท็จจริงของโลก เด็กต้องโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา เด็กต้องมีอาชีพ เด็กต้องมีสังคม

ความข้อเท็จจริง นี่ไง วัฏฏะ ผลของวัฏฏะ ก็คือผลไม้ถ้ามันออกลูกมาแล้ว มันจะต้องเป็นผลไม้อ่อน แล้วก็ผลไม้แก่ไปข้างหน้า คนเราเกิดมามันก็ต้องดำรงชีวิตไปอย่างนี้เป็นธรรมดา นี่เป็นเรื่องธรรมดาของโลกเขา

แต่ถ้าเป็นเรื่องของธรรมะนะ มันต้องกลับมาชำระล้างต้นขั้วนี้ให้ได้ไง นี่เป็นเพราะว่าเป็นวุฒิกาวะ วุฒิกาวะแต่ละคนไม่เหมือนกัน แล้วเราดูข้อเท็จจริง คุณความเป็นไปตรงนั้น ฉะนั้นถึงบอกว่า วุฒิกาวะของคนหลากหลายนะ แล้ววุฒิกาวะมีสูงมีต่ำ ฉะนั้นวุฒิกาวะอันนี้มันถึงว่าอยู่ที่การได้สร้างสมมา

คูสิ คูอย่างพระอัญญาโกณฑัญญะกับพระสุภัททะ นี่เป็นพี่น้องกันมาเห็นไหม อยู่ในธรรมบท เป็นพี่เป็นน้องกันมา ทำนามาด้วยกัน พี่น้องสองคน พี่หรือน้องก็จำไม่ได้ คนหนึ่งพอข้าวออกก็จะทำบุญเลย ไอ้พี่อีกคนบอกไม่เป็นไรหรอก หนุนนะ ให้ข้าวมันแก่ก่อน พอข้าวออกมาก็ทำข้าวเม่าไง ที่ถวายพระพุทธรเจ้า น้องชายบอกว่าเมื่อไหร่ก็ได้ ทีนี้พอมารวมเกิดในชาติของพระพุทธรเจ้า สหชาตินี้ อัญญาโกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรก พระสุภัททะเกือบจะไม่ได้เลย พระพุทธรเจ้าบอกว่าเราจะมาตายที่นี่ ก็เพื่อจะมาเอาพระสุภัททะด้วยไง มีปัญญามาก โอ้ย เก่งมาก รู้ไปหมดเลย เมื่อไหร่ก็ได้ ใจ เมื่อไหร่ก็ได้ ทำเมื่อไหร่ก็ได้ มันจะได้ผลตลอดเวลา

พระพุทธรเจ้าจะนิพพานอยู่แล้วนะ ตัวเองเป็นพราหมณ์นี่ก็ โอ้โฮ ว่าตัวเองนี้ปัญญามากๆ เวลาจะไปถามพระพุทธรเจ้า พระพุทธรเจ้าจะมาปรินิพพานที่กุสินารา ปรินิก็มาเพื่อมัลลกษัตริย์ กับมาเพื่อพระสุภัททะนี่ด้วย พระสุภัททะเป็นพราหมณ์ก็เข้าไปถามไง รู้มาก เก่งมาก ติดตัวอยู่ตลอดเวลา มาถึงสุดท้ายแล้วนี่พระพุทธรเจ้าจะนิพพานคืนนี้ เพราะข้าวมันมาแล้ว รู้อยู่แล้ว ถ้าไม่ถามคืนนี้ก็อดแล้ว มันก็ยังมีคามระลึกไว้ตัวอยู่ ว่าถ้าไม่ถามคืนนี้ก็อดแล้ว ก็เข้าไปถามไง

“ในลัทธิศาสนาต่างๆ ก็ว่าดีที่สุด ทุกอย่าง ทุกคนว่าศาสนาตัวเองดีกว่าคนอื่นหมดเลย ไปถามพระพุทธเจ้า แล้วพระพุทธเจ้าว่าอย่างไร อะไรดีที่สุด”

พระพุทธเจ้าบอกว่า “อย่าถามอะไรมากไปเลย”

เพราะจะตายอยู่แล้ว คตินี้จะมาตายอยู่แล้ว ไม่ต้องถามหรอก ถามไ้เรื่องโลกนะ ไร้สาระเลย

“ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ไม่มีรอยเท้าบนอากาศ” ไม่มีเหตุและผลไม่ต้องพูดถึง

ฉะนั้นถ้าจะเอาเหตุเอาผลนะ พุทธศาสนาเท่านั้นที่มีมรรคมีผล แล้วให้พระอานนท์บวชเลย คตินั้นจึงได้เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเห็นใหม่ นี่ไง ที่ว่าเมื่อไหร่ก็ได้ เมื่อไหร่ก็ได้ล่ะ นี่เกือบจะไม่ได้เลย แต่เวลารับขึ้นมาเห็นใหม่ นี่พูดถึงว่าวุฒิกาวะแค่ไ้วุฒิกาวะคนทำก่อนทำหลังนี้ ถ้ามันทำหลังนะหรือไม่ทำเลย อย่างไรก็ตามจะเสียโอกาสไปเลย นี่ของเขานะ ทีนี้ถ้าเรามีของเราแล้วนี้ เราต้องรีบเลย เราต้องรีบและควรกระทำ เพราะใจคนนี่มันไม่แน่นอน ใจของคนนี่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

เรื่องศรัทธานี้มันเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้ามันเปลี่ยนแปลงได้ขนาดไหน ถ้าเรามีหลักของเรา เราเอาของเรา ยิ่งปฏิบัติด้วย ยิ่งมีหลักมีเกณฑ์ของเราด้วยนี้ มันซาบซึ้งนะ มันเหมือนกับเรานี่ เราพูดบ่อยนะ เวลาไปไหนนี่เรามีของติดไปเลย เราจะไปไหนนี่เราจะมีเครื่องใช้ไม้สอยของเราไปเลย กับเราไปก่อนแล้วให้คนฝากของส่งไปให้ ต่างกันใหม่ ยิ่งฝากไปรษณีย์ไป ถ้าไปรษณีย์มันโกงนะ มันไม่ได้หรอก ฉะนั้นต้องทำเลย ยิ่งทำเอง ทุกอย่างเอง รู้เอง พุทธศาสนาสอนที่นี้

ถาม : กระผมมีปัญหาอยากถามหลวงพ่อ ๒ ข้อ

๑. เมื่อก่อนกระผมภาวนาโดยหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ภายหลังรู้สึกว่าจะไม่ค่อยคล่อง จึงนึกแต่พุทโธเพียงอย่างเดียว อยากกราบเรียนถามหลวงพ่อว่า ระหว่างที่เราภาวนาอยู่ เราสามารถจะเห็นได้หรือไม่ ว่าพุทโธมาจากไหน ใครเป็นผู้ว่าพุทโธ หรือว่าให้บริกรรมพุทโธไปเรื่อยๆ แล้วจะพบผู้ที่ว่าพุทโธเอง (เนื่องจากเคยฟังธรรมบางกัณฑ์ของหลวงปู่เจี๊ยะ และหลวงปู่เทศก์ ท่านจะสอนว่าให้จับผู้ที่ว่าพุทโธ

หรือในกรณีเกิดเวทนา ให้คิดว่าใครเป็นผู้ว่าเจ็บ) ในอดีตมีเพียงครั้งเดียวที่เมื่อภavana เสร็จแล้ว พอล้มตัวลงนอนรู้สึกเหมือนว่ามีอะไรออกจากตัว ในขณะที่นั้นตื่นเต้นมาก ไม่ทราบว่าเป็นอาการปกติหรือไม่ครับ

๒. บางครั้งเวลาไปกราบครูบาอาจารย์ เมื่อประสบกับเหตุการณ์บางอย่าง ซึ่งเรายังไม่ทราบความจริงว่าเป็นอย่างไร แต่แคว้นหนึ่งของความคิดของเราก็ไปวิจารณ์ครูบาอาจารย์ ทั้งที่เราไม่มีเจตนา ซึ่งกรรมรู้สึกไว้ เราไม่สามารถบังคับความคิดของเราได้ ทำให้ไม่สบายใจและไปขอขมาท่าน อยากกราบเรียนถามว่า จะต้องปฏิบัติอย่างไรต่อไปครับ

หลวงพ่อบ : เอาอันหนึ่งก่อนนะ อันหนึ่งเห็นไหม มีเพียงครั้งเดียวที่พอภavana เสร็จแล้วพอล้มตัวลงนอน รู้สึกว่ามีอะไรออกจากตัว ในขณะที่นั้นตื่นเต้นมาก ไม่ทราบว่าเป็นปกติหรือไม่ครับ

เวลาตั้งใจนึกพุทโธๆ เห็นไหม พุทโธๆ นี้เราตั้งใจ แล้วเราพยายามนึกพุทโธทั้งหมด หายใจเข้า ลมหายใจออกต่างๆ มันบริกรรมของเราไปเรื่อย เพราะมันมีตัวจิต คือมี สสาร มีความรู้ นี้ เกาะคำบริกรรมไว้ พุทโธๆ มันเป็นข้อเท็จจริง เหมือนเราทำหน้าที่ การงาน ทำได้ชัดเจนของเรา เราจะไม่พลั้งพลอ เราไม่พลั้งพลอนะ แต่ จิตมันจะลง ไม่ลงนี่มันอยู่ที่จิตมันมีกำลัง หรือจิตที่มันจะสงบตัวลงนี้ มันจะเป็นของมันไปเอง

เช่นพุทโธๆ รู้สึกตัวเองนี่มันจะหุดสั้นเข้ามา ความรู้สึกจะหุดสั้นเข้ามา หุดสั้นเข้ามา นะ นี้พวกเราไปคิดกันเองว่า พุทโธๆ นี้มันจะวูบ มันจะเป็นยังไงก็แล้วแต่ ความคิดอย่างนั้นมันเป็นจินตนาการไว้ก่อน คือว่าเราไปสร้างภาพไว้ก่อน จิตจะไม่เป็น หรอก แต่เราพุทโธๆ โดยที่ไม่ต้องการ อย่างเช่น ตักน้ำใส่ภาชนะนี้เราไม่ต้องการให้ มันเต็ม ตักไปเรื่อยๆ มันต้องเต็มธรรมชาติของมัน นี่พุทโธๆ ของเราไป

แต่พุทโธๆ ของเราไป แล้วจิตได้สำนึกมันจะเป็นอย่างนั้น มันจะเป็นอย่างนี้ จิตได้สำนึกนี้เห็นไหม ทั้งๆที่ว่าจิตนี้คิดได้อย่างเดียว ขณะพุทโธๆ คิดพุทโธๆ อยู่ นี่ มันควรจะคิดอย่างอื่นไม่ได้แล้ว แต่คำว่าพุทโธๆ ถ้าทำพุทโธๆ เรานึกพุทโธครั้งแรก เลย พุทโธจะชัดเจนมาก ทำอย่างอื่นไม่ได้เลย พุทโธๆ นี้ แต่พอพุทโธๆ ไปนี่ มัน พุทโธจนชำนาญไป

เหมือนเราทำอะไรก็แล้วแต่ เราชำนาญแล้วนี่ เราจะนึกอย่างอื่นได้เลย แต่ถ้าเราทำสิ่งใดก็แล้วแต่ เราระวัง เรากลัวมันจะผิดพลาดนี่ เราจะตั้งใจ เราจะจับสิ่งนั้นด้วยความมั่นคงเลย แต่เราทำบ่อยครั้งเข้าเห็นใหม่ จนมันเป็นสัญชาตญาณแล้ว เราก็หันไปทางอื่นนะ เหมือนพุทธโชนี่ จิตใต้สำนึก จิตใต้สำนึกเห็นใหม่ มันไปคิดอย่างอื่นได้ไง

พอมันไปคิดอย่างอื่นขึ้นมาเห็นใหม่ เพราะคำว่าจะเกิดสมาธิ จะเกิดกำลังขึ้นมา นี่ มันไม่เกิด มันไม่เกิดเพราะอะไร ไม่เกิดเพราะเรานี้ กิเลสนี้มันซ่อนเข้ามา ซ่อนๆ ระหว่างนี้เรานึกพุทธโชนี่ จิตนี้หนึ่งเดียว คิดสิ่งใด ถ้าทำสิ่งใด ต้องอยู่หนึ่งเดียว แต่เราสักแต่จะทำ พอสักแต่ทำ คำว่าสักแต่ทำต้องมีเราอีกคนหนึ่ง เพราะมันเป็นสักแต่ทำนี่ มันเป็นข้างนอกใจใหม่

นี่พอสักแต่ทำนี่ จิตอันนี้มันถึงไม่เป็นไปไง แต่ถ้าเรามั่นคง มันพุทธโชนี่ๆๆๆ นี้ เราจะไม่สักแต่ทำ เราทำด้วยความตั้งใจ พอทำตั้งใจ กะว่าจะไม่หลงอีกนะ นั่นละมันจะลง แต่ทำสักแต่ทำนี่ไม่มีลงเลย เพราะสักแต่ทำนี่มันแบ่งสภาวะออกเป็นหลายๆอย่างแล้ว โน้นก็เป็นอย่างนี้ นี่ก็เป็นอย่างนี้ไป มันก็เลยแตกความเป็นไป

แต่ถ้าพอเราตั้งสติของเรา หรือเราปล่อยวางแล้วนี่นะ จะนอนลง มันวูบลงเห็นใหม่ ความวูบลงอย่างนั้นนะ มันดีใจ มันตั้งใจ รู้สึกอย่างเดียว แล้วตื่นตื่นมาก ความตื่นตื่นนี้มันทำให้เราเห็น นี่ปัจเจกตั้ง สันติภูมิจิต เวลาจิตมันจะเป็นไปนะ ถ้ามันลง มันลงของมันเองนี่ พอมันลงของมันเอง มันลงของมันเองไม่ได้ สิ่งที่เรา พุทธโชนี่ก่อน เห็นใหม่ แล้วเราจะนอน

ถ้าเปรียบเทียบเหมือนกับพระอานนท์เห็นใหม่ พระพุทธเจ้าบอกว่า

“ถ้าเรานิพพานแล้ว อานนท์ เธออย่าเสียใจไปเลย อย่าร้องไห้ไปเลย”

เพราะพระอานนท์บอกว่า เราเป็นพระโสดาบัน พระพุทธเจ้าจะปรินิพพานแล้วนี่ พระโสดาบันยังต้องมีผู้ชี้นำต่อไป แล้วจะให้ใครชี้นำ

“อานนท์เธออย่าเสียใจไปเลย ถ้าเราตายไปแล้วนี่ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเขาจะมีสังคายนา เธอจะสำเร็จตอนนั้น”

นี่ก็จะนั่งเอาเลยนะ พระพุทธเจ้าจะให้สำเร็จคืนนี้ พรุ่งนี้จะสังคายนาแล้ว ตั้งใจเต็มทีเลย จนไม่ไหวนะ คนทำงานข้างในมันจะเหนื่อยมาก พอเหนื่อยมาก ก็ขอพักก่อน ขอพักก่อนก็ปล่อยหมดเลยเห็นไหม พอปล่อย นี่เวลาพระอรหันต์สำเร็จ ไม่สำเร็จในท่า ยืน เดิน นั่ง นอน ระหว่างนั่งจะนอนเห็นไหม “ระหว่าง” ระหว่างก็ปล่อย นี่ก็เหมือนกัน พุทโธๆๆ นี่ เราจะนอนเราปล่อย พอปล่อยปั๊บนี้ ไม่มีเรา ไม่มีสิ่งต่างๆเข้าไปคาดหมาย ไม่ใช่สักแต่ว่า หรือจะเป็นอย่างที่เราต้องการ มันเป็นสัจจะของมันเอง

สัจจะเพราะเหตุใด สัจจะเพราะเราพุทโธ มาสมคุณพอดีใจ ความพอดีสมคุณที่มันจะเป็นไปไง พอสมคุณที่จะเป็นไป พอเราปล่อยนี้ พออย่างนี้ปั๊บนี พอฟังนี้ปั๊บนี นี่ พุทโธๆๆ แล้วทิ้งเลยนะ เดี่ยวจะสมคุณ ไม่มีทางละ กิเลสมันร้ายนักนะ กิเลสมันอยู่กับเรา ฉะนั้นพุทโธๆๆ นี่ พอใจมัน

นี่ไง ทเวม ภิกขเว ทางที่ภิกษุไม่ควรเสพทั้งสองส่วน กามสุขัลลิกานุโยค

อรรถกถมถนุโยค ความเป็นกลาง กลางมันเป็นอย่างนี้ กลางคือความสมคุณของมันใจ แต่ความสมคุณนี้ต้องมีสติปัญญานะ ไม่ใช่สมคุณที่มันจะเป็นของมันเอง ความเป็นของมันเองไม่ได้ แต่ที่มันเป็นของมันเอง เพราะมันทำมาแล้วไง ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เพราะมีเหตุสมคุณของมัน มันถึงเป็นไปโดยเหตุนั้น

มันไม่มีอะไรหรอก ไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นไปเองได้ มันต้องมีเหตุมีผล มันต้องมีเหตุมีปัจจัย มันถึงจะเป็นอย่างนั้นได้ แต่ถ้าเป็นอย่างนั้น ถ้าเป็นตามความจริงมันเป็นอย่างนี้ เห็นไหมที่ว่าปฏิบัติจริง ตามความรู้จริง ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนี้ ข้อเท็จจริงในขั้นสติจะรู้สติ ถ้าสติเราดีนี่ โอ้โฮ ทำไมเราทำอะไรมันกระฉับกระเฉง มันรู้ไปหมดเลยนะ พอสติเราพลอนนะ ทำอะไรมันผิดพลาดไปหมด นี่มันรู้เพราะมันทำของมันเองนะ ขณะรู้เองก็ยัง แล้วมันมาอย่างไร สติเวลามันสมบูรณ์ ทำอะไรกระฉับกระเฉงไปหมด ถูกต้องไปหมดเลย เป็นเพราะอะไรล่ะ แล้วเวลาตั้งใจทำแล้วทำไมมันผิดพลาดไปหมด มันเป็นเพราะอะไรล่ะ เห็นไหม ถ้าสติมันสมบูรณ์ของมัน เพราะสติสมบูรณ์ นั่นเป็นข้อเท็จจริง แต่พอสติของเรา เราตั้งของเรา นี่ มันเป็นสติที่เราคิดขึ้นมาตัวเองใจ

ถ้ามันสมดุคของมัน มันจะเกิดของมัน นี่ปัจจัดตั้ง รู้ทั้งนั้น ถ้าเป็นสมาธิก็ต้องรู้สมาธิ ฉะนั้นเหตุที่มันลงไป มันมีความตื่นตื่น มีความเห็น นั่นละมันสัมผัส นี่ใจการปฏิบัติ ถ้าจิตเราเป็นได้ขนาดนี้ จิตเราถ้ามันสงบบ่อยครั้ง บ่อยครั้ง จนเป็นสมาธิ พอเป็นสมาธิขึ้นมา เราารู้เลยว่าเป็นสมาธิเป็นอย่างไร ไม่เป็นสมาธิเป็นอย่างไร แล้วเป็นสมาธินี้ สมาธิอย่างเป็นขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ สมาธิที่หยาบ ที่ละเอียดแตกต่างกันอย่างไร แล้วในขณิกะก็ยังมีนะ เพราะอะไร

เพราะวุฒิภาวะของจิต วุฒิภาวะของจิตนี่นะ ขนาดที่เกิดปิตินี่นะ รู้ถึงวาระจิตได้เลย นี่เวลาจิตมันปล่อยมันวางขนาดไหน รู้แบบนี้ มันรู้แบบนี้ที่ว่าญาณฯ หยั่งรู้ รู้โดยกำลังของจิตใจ มันไม่ได้รู้ด้วยอริยสัจ มันไม่ได้รู้ด้วยปัญญา ถ้ารู้ด้วยปัญญานี้ ญาณอย่างนี้ ญาณคือกำลังของจิต กำลังที่มันมีอยู่แล้วใช่ไหม แล้วออกใช้ปัญญาขึ้นมา เห็นไหม นี่ญาณทัสนะ มันมีกำลังของจิตด้วย แล้วทัสนะคือสติปัญญา ทัสนะ ทัสนะที่ความเห็น แต่ความเห็นของจิตที่เป็นสมาธิใจ ไม่ใช่ความเห็นของสามัญสำนึกอย่างเรา นี่

ความเห็นสามัญสำนึกนี้ มันไม่มีกำลังพอ มันไม่มีสมาธิรองรับ ความเห็นของเรามันถึงไม่ลึกซึ้งไง มันเลยเป็นโลกียปัญญาเห็นไหม แต่ถ้ามันมีสมาธิรองรับนะ โอ้อโฮ ทำไมปัญญาอย่างนี้ไม่เคยเกิดเลยละ เอ๊ะ ทำไมมันมีมูมมองแปลกๆเนอะ ทั้งที่เกิดกับเราก็งงอีกนะ พอเกิดขึ้นมาจากจิต งง พองงขึ้นไปมีสติปัญญา อืม คราวหน้าต้องทำเหตุปัจจัยให้ดี

เริ่มครั้งแรกมันจะแปลกใจทุกคน แต่พอครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ เพราะอะไร มันจะตทังคปทาน มันปล่อยวางชั่วคราวๆ แต่การปล่อยวางชั่วคราวนี่เป็นการฝึกใจ ฝึกให้จิตมันออกใช้ญาณทัสนะเห็นไหม นี่อัสวักขยญาณ ญาณที่จะชำระกิเลส การชำระกิเลสนั้นเราจะรู้คนแรกนะ เขาบอกว่าต้องพระพุทธรเจ้าตัดสิน คนอื่นตัดสินไม่ได้ ไม่ใช่หรอก

เราตัดสิน สังฆธรรมตัดสิน พอสังฆธรรมตัดสินแล้วนี่ เราไปหาพระพุทธรเจ้า พระพุทธรเจ้าถึงบอกว่า ใช่หรือไม่ใช่ แต่มันไม่ใช่ตั้งแต่ที่แรกแล้วละ มันไม่ใช่ ส่วนใหญ่มันจะไม่ใช่มาก่อน ไม่ใช่มาก่อนเพราะว่าอะไร เพราะว่าเวลามันปล่อยวางๆ นี่

การปล่อยวางนี้ โอ้โฮ คนที่จะเป็นความจริงขึ้นมาได้ มันจะมีประสบการณ์ขึ้นมาก่อน เหมือนเราเป็นแม่ครัว หรือเราทำอาหาร อาหารนี้เราฝึกครั้งแรกนี้มันจะไม่สมดุลหรือ ว่ารสชาติไม่กลมกล่อมเหมือนกับเราทำบ่อยครั้งเข้าๆ มีความชำนาญเข้า เราทดสอบ แล้วเราใช้มีความชำนาญของเรา เราคอยสังเกตของเรา

จิตก็เหมือนกัน เวลามันใช้ปัญญาชำระ มันปล่อยวางขึ้นมาเป็นครั้งเป็นคราว ขึ้นมานี้ มันมีผลตอบรับ อ้ออ้อ ! มันสุขมาก มันปล่อยวางมาก มันมีความสุข มีความลึกซึ้ง แล้วครั้งต่อไปๆ ถ้ามันลึกซึ้งปั๊บ ครั้งต่อไปมันจะจืดแล้ว จืดเพราะว่ามันทำไม่ ค่อยได้ เพราะพอมันลึกซึ้งปั๊บ หรือว่ามันมีความรู้สึกที่ดีมากนี้ กิเลสมันไหวตัวแล้ว กิเลสมันขวางมึงแล้ว พอกิเลสขวางมันก็จะอ้างเล่ให้ไปแล้ว นี่เป็นธรรมชาติ ธรรมของ พระพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้น ทำอย่างนี้ผิดแล้วละ อู๊ย อย่างนี้มันไม่ถูกต้องละ ถ้าถูกต้อง มันจะเป็น... อันนี้เป็นการคาดหมาย ถูกหรือไม่ถูกนั้น มันเกิดจากเรา ดังนั้นสิ่งที่ เกิดขึ้น เราทำไปบ่อยครั้งเข้า ให้มันเป็นความจริงของเรา ปฏิบัติไป

สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน ในสมณะก็มีวิปัสสนา ในวิปัสสนาก็มี สมณะ เห็นไหม ในวิปัสสนาไม่มีสมาธิ ก็เกิดวิปัสสนาไม่ได้ ในสมณะไม่มีปัญญา สมณะ อันนี้เป็นสมณะนะ พุทโธๆนะ

ถ้าจะพุทโธๆให้มันเป็นตามจริงนะ อัปเดตเปไว้ก็ได้ เปิดเทปนะ พุทโธๆๆๆ เปิด เทปไปเลย เทศน์ที่พุทโธ เรานั่งเฉยนะ ไม่ได้เรื่องหรือ พุทโธๆเห็นไหม จะบอกว่า ถ้ามันจะเป็นจริง ให้มันเป็นความจริงของเรา แล้วทำตามความจริงของเรา มันจะเป็น ประโยชน์กับเรา นี่พูดถึงคำว่าพุทโธนะ มันตื่นเต้นมาก แล้วหลวงปู่เจี๊ยะ บอกว่าให้ จับว่าผู้รู้พุทโธ คำว่าพุทโธๆนี้ ถ้าเราไม่นึก ไม่วิตกวิจารณ์ นึกขึ้นมา วิตกขึ้นมา มันถึง มีพุท แล้ววิจารณ์ว่าพุทหรือโธ

ฉะนั้นพอมันสงบเข้ามา มันก็จับไปอยู่ผู้ที่จับพุทโธนั่นแหละ จิตนี้เกาะพุทโธไว้ พอเกาะพุทโธๆ ไว้ พอถึงที่สุดแล้ว ถ้าอัปปนาสมาธินี้ มันเป็นผู้ที่รู้พุทโธ เพราะ ครู บออาจารย์ท่านบอกว่า พุทโธๆนี้มันเป็นคำบริกรรม พอถึงที่สุดมันจะบริกรรมไม่ได้เลย ถ้าบริกรรมได้มันยังเคลื่อนไหวอยู่ มันลงสมาธิลึกไม่ได้ ถ้าสมาธินี้อย่าง พุทโธๆๆนี้ เห็นไหม มันพยายามทำระหว่างสติปัญญาอารมณ์กับจิตให้เป็นหนึ่งเดียว เพราะมีจิต มันถึงมี

สัญญาอารมณ์เป็นของคู่ ของคู่นี้มันจะมีถูกและผิดอยู่ตลอดเวลา สุขกับทุกข์ ดีกับชั่ว เห็นไหม เดียวดีเดียวชั่วอยู่ตลอดเวลา พุทโธฯจนเป็นหนึ่ง เป็นหนึ่งนั่นคือสมาธิ ฉะนั้นพอถึงสมาธิ ที่ว่าสอนว่าให้จับพุทโธ หรือกรณีของเวทนา ให้รู้ว่าใครเป็นผู้จับ เวทนาเห็นไหม พอกลับไปที่จิต เวทนาดับหมดเลย

ถ้ากลับไปที่จิตนะ พอจิตมันปล่อย เวทนาสักแต่ว่าเวทนา จิตเป็นจิต ถ้าเวลา จับพุทโธเห็นไหม ผู้ที่จับพุทโธ พระท่านสอนว่าให้จับว่าผู้รู้พุทโธ พุทโธฯ นี่แหละ มันเหมือนหนามยอกเอาหนามบ่ง เราจะจับจิตมันก็ต้องอาศัยจิตนี้เกาะพุทโธฯเข้าไปสู่ จิต เราจะจับเวทนา เพราะพอมายจับเวทนามันก็ปวด

ถ้าผู้ที่จับเวทนา พิจารณาเวทนา ย้อนกลับไปสู่จิต เวทนาจับดับ นี่มันเข้าไปสู่ตัว มันเอง โดยข้อเท็จจริง สัมมาสมาธิคือตัวจิต เข้าไปสู่จิต เข้าไปสู่ตัวเรา แล้วพุดอะไร ไม่ได้ อ้อ อ้อ นั่นคือสัมมาสมาธิ

๒. บางครั้งเวลาไปกราบครูบาอาจารย์ เมื่อประสบเหตุการณ์...

ใช้อย่างนี้มันกิเลสมันบังเงา เวลามันแลบออกมาเนี่ย ส่วนใหญ่เนี่ยมันเป็นหมดนะ โดยกิเลสของเรา โดยตัวตนของคนทุกคน จะคิดว่าตัวเองนี้จะดีกว่าเขาตลอด ฉะนั้น พอไปเห็นสิ่งใด มันยอมรับกันไม่ได้ แต่ถ้าเราอาศัยอยู่ด้วยกันใช่ไหม อย่างเช่นศีล จะรู้ว่าผู้ที่มีศีลนี้ อยู่ด้วยกันนานๆ จะเห็นหมด จริตนิสัย

ผู้ที่เป็นธรรมเห็นใหม่ เวลาเป็นธรรมนี้ จิตเราจะมีความรู้ขนาดไหน เวลาเราไป ปรึกษาครูบาอาจารย์ ท่านจะชี้หน้าเราได้มากกว่านั้น เห็นไหม เวลาหลวงตา ครูบา อาจารย์ท่านบอกว่า เวลาปฏิบัติไปขนาดไหน แล้วรู้ได้ขนาดไหนนะ เพราะว่า หลวง ตานี้ท่านเรียนถึงเป็นมหา ท่านบอกสิ่งใดก็แล้วแต่เนี่ย เพราะคำว่าวุฒิภาวะของมหานี้ มันเรียนทฤษฎี เรียนพระไตรปิฎก เรียนธรรมพระพุทเจ้าไว้หมดแล้ว

ทีนี้เวลาเราปฏิบัติไปเนี่ย เรียนไว้หมดแล้ว ทีแรกมันยังไม่สงสัยนะ เอ๊ะ นิพพาน มีหรือเปล่า มันเป็นความจริงหรือเปล่า ทั้งๆที่เราเรียนอยู่นะ แต่พอเวลาปฏิบัติไปมันเป็น ความจริงแล้ว เพราะเราเข้าไปสู่ข้อเท็จจริง พอไปถึงความจริง เอ๊ะ! เอ๊ะ! พอเอาที่ ไรก็คิดถึงพระพุทเจ้าทุกที พระพุทเจ้าพุดไว้หมดแล้ว พระพุทเจ้าได้บอกหมดแล้ว

นี่พอยิ่งรู้ขนาดไหนนะ มันยิ่งซึ้งๆ สิ่งทีบอก หลวงปู่มัน หลวงตาท่านพูด
เทศน์ประจำ

“หมู่คณะจำคำพูดผมไว้นะ ถ้าใครปฏิบัติมาถึงจุดนี้นะ ถ้าผมตายไปแล้วจะมา
กราบศพ”

หลวงปู่มันก็เหมือนกัน

“การแก้จิตมันแก้ยากนะ การแก้จิตมันแก้ยาก ผู้เฒ่าจะแก้วะ เวลาถ้าผู้เฒ่าตาย
แล้วคนแก้ๆ ยากนะ”

ถ้าจิตเรายังเข้าไปไม่ถึงตรงนี้ มันก็เหมือนสัญญาอารมณ์กับจิต มันเป็นของคู่ ถูก
หรือผิด ชั่วหรือดี มันงไปหมด มันก็เลยสงสัย ต่อรองกันนะ ระหว่างกิเลสกับธรรม
ระหว่างความจริงกับความปลอมในใจ มันต่อรองกันตลอดเวลา จริงไม่จริง ถูกไม่ถูกนี้
มันจะต่อรองตลอดเวลา

แต่ถ้าเราพยายามทำเข้าไป พอเราไปเจอ โป๊ะ! นี่ไง พอเจอความจริงปั๊บ มันลง
คำว่าลงใจเห็นใหม่ คำว่าลงใจ มันถึงจะไม่เกิดกรณีที่ว่า พอประสบเหตุการณ์บางอย่าง
ที่เรายังไม่ทราบความจริงอย่างไร แต่แว็บหนึ่งความคิดก็ไปวิจารณ์ครูบาอาจารย์เห็น
ใหม่ โดยที่เราไม่เจตนา เราไม่เจตนาหรอก เวลากิเลสมันแว็บเราไม่มีเคยเจตนาเลย แต่
มันแว็บมาก่อน มันเหมือนกับเราเจออะไรล่ะ เหมือนคนเห็นใหม่ สถานะเห็นใหม่ พอ
มองคนอื่น อูย ต่ำต้อยกว่าเรา ดีกว่าเรา คือมันจะชี้เขาตลอดเวลา นี่กิเลสของเราเห็น
ใหม่

แต่ถ้าเราปฏิบัติไป พอปฏิบัติอยู่ด้วยกัน ความเคารพบูชามันเกิด เกิดเพราะ
อะไร เกิดเพราะเราจะรู้ได้อย่างไรก็แล้วแต่ โห้ เรารู้นะ พอจิตสงบ หรือมีปัญหา
ขึ้นมารอบหนึ่งนะ ทุกคนนะ โอ๊ย มันละเอียดมาก โอ๊ย ปัญญามันสุขยอดเลย อาจารย์
ท่านนั่งหัวเราะเลยนะ

โอ๊ยอย่างนี้ท่านเป็นมาก่อน แล้วไม่ใช่เป็นนะ ท่านเป็นมามากกว่านี้อีก เป็นอย่าง
นี้ปั๊บมันแค่อนุบาลนะ แค ก.ไก่ ก.กา มันยังไม่ทำอะไรเลยนะ เดี่ยวมีงี้ก็เจอมากกว่านี้
อีก โอ๊ยที่ว่า อูย มันยอด มันยอดนี้ เดี่ยวมีงี้จะรู้ แล้วท่านจะบอกไปเรื่อยๆ บอกไป

เรื่อยๆ นี่เพราะอย่างนี้บีบ เราไปเจออย่างนี้เข้า เราไปอยู่กับครูบาอาจารย์อย่างนี้เข้า ครั้งที่หนึ่ง มันก็ เอ๊ะ ทำไมท่านรู้ ครั้งแรกๆนะ มันก็ยัง ฮี ! เอ๊ะ อาจจะฟลุคก็ได้นะ พอทำไปๆ พอทำไปแล้วนี่ปัญญาเราจะพัฒนาขึ้น

เหมือนเราทำงาน หน้าที่ตำแหน่งเราเล็ก ความรับผิดชอบเราก็น้อย ตำแหน่งหน้าที่การงานเราสูงขึ้นเรื่อยๆ ความรับผิดชอบเราก็จะมากขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งเราเป็นผู้บริหารองค์กรนะ รับผิดชอบทั้งหมดเลยนะ จิตเวลามันพัฒนาขึ้นมาแต่ละขั้นแต่ละตอน จากเล็กน้อยนะ ฝึกงาน ทำใจสงบมันแค่ฝึกงาน จะรับเข้ามาทำงานเฉยๆ มันยังไม่ได้ทำงานเลย พอจิตสงบแล้วนะ ออกวิปัสสนา นั้นนะแค่ทดลองงาน ๓ เดือน ทดลองงาน ยังไม่รับนะ ทดลองงานก่อน

มิงกาวนาได้ ไม่ได้ ปัญญาต้องฝึกก่อน พอฝึกชกฝึกปัญญาได้ อืม จะรับเข้าทำงาน รับเข้าทำงานก็วิปัสสนาเป็นไง วิปัสสนาเป็นหรือไม่เป็น ถ้าไม่เป็นทดลองงาน มิงก่อน อาจารย์นี่รู้หมดละ เพราะอะไร เพราะถ้าอาจารย์จะเป็นอย่างนี้ อาจารย์ต้องผ่านประสบการณ์อย่างนี้มา

แล้วจิตเกือบทุกดวง เว้นไว้แต่ขিপปาภิญญาเท่านั้น ขิปปาภิญญาเนี่ย อาสนะเดียว พระอรหันต์เลย แต่ก็ต้องสร้างบุญญาธิการมาหาศาลกว่าจะเป็นอย่างนี้ได้ นะ ทุกข์ยาก มาไม่รู้ขนาดไหน ไอ้พวกเรานี้ลุ่มๆดอนๆ ห้าสิบห้าสิบนี่ ดิถีครึ่งหนึ่ง ชั่วก็ครึ่งหนึ่ง มิงก็ต้องไถไปอย่างนี้ เวไนยสัตว์ มันต้องถูต้องไถกันไป ถ้าต้องถูต้องไถกันไป นี่สิ่งที่ต้องถูต้องไถกันไป มันอยู่ที่ประสบการณ์ อยู่ที่สัจจะความจริง ถ้าทำจริงมันทำได้ มันทำได้ ทำของมันขึ้นมา แล้วเหตุการณ์อย่างที่เกิดขึ้นมานี้ มันจะมีทุกคน

พวกที่นั่นอยู่นั้นะ ตอบปัญหานี้จะบอกน่าเบื่อ ปัญหานี้ตอบทุกวันเลย ไอ้ที่ว่า จิตมันแว็บคิดเรื่องนั้น แว็บคิดเรื่องนี้ ตอบทุกวันนะ แล้วโดยหลักก็อย่างนี้ ในเว็บไซต์ ไปเปิดสิ หลวงพ่อตอบซ้ำๆ อีกแล้ว ตอบซ้ำๆ แต่คนถามคนละคน แล้วคนถามอีกคน มาถามนี้ ถ้าไม่ตอบก็ แหม ถ้าเอียง แต่ตอบแล้วนะ

โดยหลักนะ ถ้าเราจับหลักได้หลักก็เป็นอย่างนี้ แต่เหตุแต่ผลที่มันเป็นไป เหตุผลของคน นี่ยังน้อยนะ บางคนหนักกว่านี้เยอะมาก บางคนหนักกว่านี้ แล้วมา

ส่วนใหญ่เป็นอย่างนี้หมดเลย ทั้งๆที่ตั้งใจนะ ทั้งๆที่ครูอาจารย์ของเรา เราเคารพครู อาจารย์ของเรามาก

แต่คำพูดของครูอาจารย์นี้ มันมีลูกล่อลูกชน เวลาพูดไปนี้ หนักทั้งหมดไปก็ โอ้โฮ หนักเกินไป พอหนักขึ้นไปบีบมันก็จะผ่อน พอผ่อนบีบ พอผ่อนให้เราคิดตาม พอคิดตาม พอขยับมาเราซัดอีกนี่ พอซัดอีกเห็นใหม่ นี่ มีลูกล่อลูกชน 'ไอ้ลูกศิษย์ก็คิด แล้ว จริจรีเปล่า มีอยู่คำหนึ่งนี่ จีม่รีเปล่า ไอ้จีม่นี้ เจอบ่อยมากเลย โม่ไม่ม่นี้ มัน อยู่ที่เราระทำนะ

ฉะนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นมาอย่างนี้ มันเป็นไปได้ทั้งนั้น ทีนี้เราเป็นไปได้ทั้งนั้นนี้มัน จะย้อนกลับ ย้อนกลับว่าเรารักษาได้มากได้น้อยแค่ไหน ถ้ารักษาจิตใจของเรา จิตของเรา ความรู้สึกของเรา เราเจ้าของต้องเป็นคนรักษาเอง ถ้ารักษาเองนะ พระพุทธเจ้า สอนดังนี้ อุตตา หิ อุตตโน นาโถ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน จิตจะแก้จิต แล้วจิตของใคร ปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพระพุทธเจ้า ก็ชำระอวิชชาขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพระพุทธเจ้า ปัญญาของพระสารีบุตรก็แก้ไขกิเลสของพระสารีบุตร แล้วองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพระพุทธเจ้า พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระกัสสปะ ปรินิพพานไป ก็เอาสมบัติของแต่ละองค์ไปเท่านั้น

เวลาพระอานนท์ร้องไห้ นะ เพราะพระพุทธเจ้าจะนิพพานแล้ว แล้วพระอานนท์ ยังต้องการ

“อานนท์ เราไม่ได้เอาสมบัติของใครไปเลยนะ เราเอาแต่ของเราไปเอง ผู้ใด ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม”

ผู้ใดปฏิบัติสมควรแก่ธรรม แต่ในปัจจุบันนี้เราปฏิบัติธรรมด้วยความคั่นเดา คาดเดา คาดหวัง คาดหมาย ไม่มี ! ไม่มีหรือ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้นั้น จะได้สมบัติของเขาไป

นี่ก็เหมือนกัน เราปฏิบัติของเรานี้มันสมบัติของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พระพุทธเจ้าสอนที่นี้ พุทธศาสนาสอนที่นี้ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนต้องฉลาดกับตน เวลาที่มีสติต้องสติของเรา ปัญญาต้องเป็นปัญญาของเรา แล้วเวลาชำระกิเลส มรรค

เวลามรรคชำระกิเลส มันก็แล้วแต่กิเลสแต่ละบุคคล เพราะว่าเวลากิเลสหายาบ กิเลสหนา กิเลสบางต่างๆ แต่ละคนมันไม่เท่ากัน พอไม่เท่ากันนี้ มรรคมันต้องสมดุลกับเหตุอันนั้น

ถ้าเราเป็นคนหยาบคนหนามากเลยนี้ เราจะเดินจงกรม นั่งสมาธิเป็นวันเป็นเดือน จิตจะไม่หลงเลย แล้วจิตลงแต่ละทีนะ ลงก็กระด้างมาก พอลงเสร็จแล้ว พอมันถอยมาแล้วนี้ ทีนี้ก็จะเอาเข้าอีกก็ยากมาก แล้วกว่าจะเข้าได้ กว่าจะออกได้ กว่าจะวางพื้นฐานได้ กว่าจะเกิดปัญญาได้ เกิดปัญญานะ ภาวนามยปัญญา ถ้าปัญญามันเกิด ภาวนามยปัญญากับโลกียปัญญามันต่างกันอย่างไร ศึกษามานี้ ๕ ประโยค นี้โลกียปัญญาทั้งหมดเลย เพราะเกิดจากสามัญฐานึก เกิดจากท่องเที่ยวตารา เกิดจากท่องเที่ยวปัญญาขึ้นมา มันเป็นปัญญาจានะ มันจะฆ่ากิเลสได้อย่างไร

พระพุทธเจ้าสอนไว้นะ มีดๆๆ พับเลยนะมีด นี้มันกระดาก กระดากพับเป็นมีดมันไม่ใช่มีดหอก มีดมันต้องเขตีเหล็กมาเป็นมีด สติมันต้องเกิดมาจากสติ ปัญญาที่เกิดจากปัญญา แล้วปัญญาอย่างนั้นมันเกิดขึ้นมานี้ มันใช้ประโยชน์ได้ แล้วใช้ประโยชน์ได้เฉพาะคน ถ้าของเขา เราไปเอาของเขามาใช้ไม่ได้หรอก ของใครของมัน ไม่มีใครจะมาใช้แทนใครได้หรอก

ครูอาจารย์ท่านบอก เห็นไหม คูสิ หลวงปู่มั่น หลวงตา ท่านบอกเลยนะ ถ้าใครปฏิบัติไปถึงจุดนี้จะมาราบศพผม หลวงปู่มั่นบอกจิตมันแก้จิต ผู้เฒ่าจะแก้วะ ถ้าผู้เฒ่าไม่อยู่ แก้ไม่ได้นะ คนไม่เคยใช้มีด คนไม่เคยฟันของ ไม่เคยฟันสิ่งใดเลย ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ไม่มีประโยชน์อะไรเลย

แต่ถ้าคนมีจริง เห็นจริง มันฟันของมันได้ แล้วเราฟันของเราได้ ขาดไปแล้วนี้ มึงทำอย่างนี้สิๆ ใอันมันยังวิงวามิดไม่เจอ มันยังหามันไม่เจอนะ แต่ไอ้คนฟัน ฟันเสร็จไปแล้ว ครูบาอาจารย์นี้ ท่านฟันเสร็จไปแล้ว ท่านเอามิดไปเก็บไว้แล้ว ท่านไปนอนพักสบายแล้ว ไอ้เรายังตีมีดไม่เสร็จเลย แล้วจะเอาอะไรไปฟัน

อตุตา หิ อตุตาโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน แต่ต้องใช้ครูบาอาจารย์นะ ต้องอาศัยครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่ง หลวงตาท่านพูดบ่อยนะ ถ้าไม่มีอาจารย์จะปฏิบัติมาได้

อย่างไร หลวงตาท่านถึงเคารพครูบาอาจารย์มาก ท่านพูดเองนะ ถ้าไม่มีภาพหลวงปู่มัน
ผมก็สมมุติขึ้นมา นึกภาพขึ้นมาแล้วกราบไป มันเห็นบุญเห็นคุณกันขนาดนั้น

เวลาพระพุทธเจ้าจะตรัสรู้ณะ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ต้อง
พระพุทธเจ้าท่านนั้นกับพระปัจเจกพุทธเจ้า ถึงจะสร้างขึ้นมาได้เอง สาวก สาวกะ ถ้าไม่
มีใครชี้แนะนะ มันก็เหมือนกับวัวพันหลัก หมุนอยู่นั่นนะ แต่เพราะเราได้ยินได้ฟังมา
เวลาหมุน เวลามันงง เวลาปัญญามันเกิด อย่างเช่น เราใช้ปัญญาของเรามาก เราบริหาร
จัดการเรื่องต่างๆ รับผิดชอบ แล้วเราแก้ไม่ตกนะ โอ้โฮ ปัญญา มันจะหาทางออก
หมุนตัวๆ เลย หาทางออกไม่เจอ หมุนอยู่นั่นนะ ก็หาทางออกไม่เจอ นี่วัวพันหลัก

เวลาหลวงตาท่านพูดเองเห็นใหม่ เวลาจิตมันสว่างหมดเลย ทุกอย่างสว่างหมด
เลย พอสว่างหมดเลย ธรรมะมาเตือน กลัวจะหลงไป ความสว่างไสวเกิดจากจุดและ
ต่อม ความสว่างไสวมันมีที่มาที่ไปของมัน จิตที่สว่างหมด มันสว่างมาจากไหน
มันสว่างมาจากอากาศหรือ มันสว่างเองได้หรือ มันต้องมีเหตุมีผลสิ พอธรรมะเตือน
ปั๊บ นี่ แสงสว่างนี้มาจากจุดและต่อมของจิต

ท่านบอกเลย ท่านไปหาหลวงปู่มันๆ จะชี้เลย ไม่มีใครก็หมุนอยู่นั่นนะ หมุน
อยู่นั่นนะ งงใจ งงอยู่ ๘ เดือน หมุนไปหมุนมา ก็กลับมาที่จุดและต่อมนั่นนะ
ย้อนกลับมาที่ตัวมันนั่นนะ แล้วจะย้อนกลับอย่างไร

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ท่านเคยทำแล้วนะ หมุนกลับมาเลย นี่ของพวกเรา
เวลาท่านเทศน์ มันได้ยินได้ฟังก็จับเป็นคติไว้ เวลาถ้าเราเจอปั๊บ ย้อนกลับเลย ถ้าเรา
เจอ เราจับได้ ย้อนกลับเลย ห้ามออก ห้ามไปข้างนอก พอเจอปั๊บ วิ่งเข้าข้างในอย่าง
เดียว จะเป็นไม่เป็นก็ทวนกระแส จะเป็นไม่เป็น เราก็พยายามสาวตัวเองขึ้นสู่ที่สูง

อย่างเช่นหน้าผาอย่างนี้ มันมีเชือกผูกออกมา จะเป็นไม่เป็น กูต้องสาวกูขึ้นสู่ที่
สูง ไม่ปล่อยให้ตัวเองไหลลงไปต่ำ ถ้ามีสติสัมปชัญญะ เห็นใหม่ นี่ สาวก สาวกะ
ได้ยินได้ฟังอย่างนี้ไง อย่างเช่น พระไตรปิฎก เราก็ได้ยินได้ฟังใช้ใหม่ ทวนกระแสๆ
เฮ้ ก็ทวนกระแสไง กระแสลมหมุน ลมมันลงใต้ ก็กูขึ้นเหนือแล้ว มันทวนกระแส มัน
ส่งออกแล้วเห็นใหม่

ถาม : ในปัญหานี้มีอยู่ เขาบอกพิจารณาภายนอก ภายในต่างกันอย่างไร

หลวงพ่ : พิจารณาภายนอก เห็นไหม คุณ อสุภะนี้ ไปเที่ยวป่าช้านี้ เขาเรียกภายนอก ภายในก็กายของเรา แล้วพอจิตละเอียดเข้าไปเห็นไหม กายนอกนะ มันร่างกายกับจิตใจ นี่ มันละเอียดเป็นชั้นๆ เข้าไปนะ

ถ้าคนภาวนา พูดคำเดียวจะรู้เลย ถ้ากายนอกเห็นไหม กายนอกก็เวลาไปเที่ยวป่าช้า นั่นอยู่กายข้างนอก แล้วถ้ากายนอกเราจะพิจารณาได้อย่างไร กายนอกไปเทียบในอิทธิกรรมนะ ที่ว่าเราไปเที่ยวป่าช้า เราใช้จิตสงบแล้ว พิจารณาภายนอก กลับตา เห็นภาพนั้นไหม เห็นภาพนั้นนะ มันคิดมา ถ้าไม่เห็นภาพนั้น พิจารณาภายนอก กายนอกเราไปดูกายนอก ดูกายนอกแล้วกลับตาลง ภาพมันติดที่จิตใหม่

ถ้าจิตมันติดภาพมัน นั่นนะมันเกิดแล้ว นั่นเกิดการเห็นกาย เห็นกายต้องจิตเห็น แต่ถ้าเป็นภายในละ เอ้า ภายในกายเห็นไหม ถ้าภายในกายมันคนละชั้นแล้ว คนละชั้นเพราะอะไร เพราะโศคาบันพิจารณาภายนอก พิจารณาภายนอกไปแล้วนี่ มันหมดแล้ว พิจารณาภายนอกไปแล้ว พิจารณาภายในก็ที่เป็นสภิกขา พิจารณาภายนอกไปแล้วนะอสุภะ อสุภะ พิจารณาอสุภะนั้น นั่นก็พิจารณาภายนอก แล้วกายตรงไหนเป็นภายนอกภายในละ

เอ้า กายไหน ถ้าภาวนาไม่เป็นไม่รู้หรอก แต่ถ้าภาวนาเป็นมันจะรู้เลย เอ้า กายนอกภายในมันพิจารณาอย่างไร แล้วทำไมต้องมีกายนอกภายในละ เอ้า ทำไมต้องมีเด็ก มีผู้ใหญ่ละ เอ้า ทำไมต้องมีคนแก่ละ เอ้า แก่ขึ้นมาทำไม เอ้า ทำไมเด็ก ก็เด็กอยู่อย่างนั้นละ ห้ามโต มันเป็นขั้นเป็นตอนของมันนะ นี่พิจารณาไปมันจะรู้ของมัน จิตมันจะเห็นของมัน มันจะเข้าใจของมัน ธรรมะมันมีของมัน นี่พูดถึงวุฒิกาวะแต่ละชั้นแต่ละตอน

ฉะนั้นวุฒิกาวะอย่างหนึ่ง กรณีที่ว่าจิตมันออกไป แล้วมันแลบออกอย่างนี้ การแลบออก นี้ยังดีนะ แลบออกไปทางอย่างนี้ แลบออกไปทางที่ดีก็ได้ เช่น เห็นครูบาอาจารย์แล้วมันซาบซึ้งมาก คิดถึงครูบาอาจารย์มาก คิดถึงนะ การคิดถึงนี้ คุณ เวลาคนที่เขารู้จักกัน เคี้ยวนี้เทคโนโลยีมันมีเห็นไหม ไม่เห็นหน้ากันเลย แต่เป็นเพื่อนสนิทกันเลยเห็นไหม เพราะเขาติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา

นี่ก็เหมือนกัน จิตใจที่คิดถึงกันนี้ เราจะคิดถึงกันได้ แล้วเวลาเราทำบุญทำกุศล เห็นไหม ความรู้สึกนี้คิดถึงกันได้ ข้ามภพข้ามชาติได้ คิดถึงกันได้หมด เพราะจิตคือหนึ่งเดียว แล้วรับรู้กันได้หมด เพียงแต่มีติมันมาบังไว้ มิตีคือวาระ วาระของจิตที่มันเกิดในวาระไหน จิตหนึ่งเดียวนะ จะเกิดเป็นเราในปัจจุบันนี้

พระพุทธเจ้าใช้คำนี้ เราเคยเป็นพระเวสสันดร นี่ตั้งแต่บุพเพนิวาสานุสติญาณ เราเคยเป็น ไม่ใช่เราเป็น เพราะปัจจุบันนี้เป็นพระพุทธเจ้า จิตหนึ่ง จิตที่เป็นพระพุทธเจ้าอยู่ แต่เราเคยเป็นเห็นไหม ย้อนบุพเพนิวาสานุสติญาณ เราเคยเป็นพระเวสสันดร เราเคยเป็น จิตเราเคยเป็นสถานะนั้น แต่ในปัจจุบัน เรามาเป็นเราแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ในสถานะของจิตที่ความรับรู้ ความคิดถึงกันต่างๆ สิ่งนี้คิดถึงกันได้ รับรู้ได้ สิ่งต่างๆได้ รับรู้ได้มันเป็นสถานะ มันเป็นเรื่องของวิญญูะ เรื่องของความผูกพัน เรื่องของสายบุญสายกรรม ที่นี้พอสายบุญสายกรรม ถ้าเราประพฤติปฏิบัติ แล้วเราพยายามดึงของเรา ให้เราจบขบวนการ จบสิ้นไปแล้ว สิ่งนี้สายบุญสายกรรม ได้บุญกุศลไปหมด

ทำไมลูกมาบวชคนหนึ่ง แม่ได้ ๑๖ กัป เพราะอะไร เพราะเลือดเนื้อเชื้อไขของเราไปค้าศาสนาใช่ไหม เพราะในปัจจุบันนี้ คือลูกของเราคือสายเลือด คือสายบุญสายกรรม สายบุญสายกรรมคือเลือดเนื้อเชื้อไข ขนาดว่าลูกบวช เห็นไหม ทำไมพ่อแม่ได้ละ เอ้า นี่เราทำบุญ ทำไมเราอุทิศส่วนกุศลได้ละ มันได้ของมัน เพราะคำว่าสายบุญสายกรรม กรรมมันเกี่ยวเนื่องกันมา สายบุญสายกรรม กรรมมันมีบุญมีเวรต่อกัน มันถึงมีประโยชน์ต่อกัน เกื้อกูลต่อกัน ความเกื้อกูลกันอันนั้น มันเป็นเพราะว่าการเกื้อกูล การส่งเสริม นี่คืออภิชาติบุตร

แต่ถ้าเป็นเวรเป็นกรรมเห็นไหม มันก็มีความผูกพันกันไป ความผูกพันอันนี้ เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า การเกิดมาของมนุษย์ มันเป็นญาติกันโดยธรรม แล้วการเกิดมาในปัจจุบัน สิ่งมีชีวิตไม่เคยเป็นญาติกัน ไม่เคยเกิดร่วมกันแต่ชาติใดชาติหนึ่ง ไม่มีเลย นี่ที่นั่งอยู่ที่นี่ ไม่ชาติใดชาติหนึ่งเราเคยเกิดร่วมกันมา เราเคยเป็นสายบุญสายกรรมกันมา มันถึงคุยกันรู้เรื่อง มันถึงรับรู้กัน แต่มันไม่มีสายบุญสายกรรมจะไม่ฟังกัน อันนี้หมายถึงเป็นญาติกันโดยธรรม ฉะนั้นใน

ปัจจุบันนี้ เราก็รับผิดชอบชีวิตของเรา รับผิดชอบถึงเชื่อ ญาติวงศ์ตระกูลของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา

ถ้าจิตใจเป็นสาธารณะจะรับกันหมด เวลาทำบุญกุศล เห็นใหม่ แม่เมตตา สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลายเลยให้มีสุข มีความสงบสุขของเขา เราแบ่งส่วนกุศลให้เขาทั้งหมด เพื่อให้มีเวรมีกรรมต่อกัน ให้สิ่งนี้เจือจางต่อกัน แล้วถ้ามันมีเวรมีกรรมต่อกัน ก็คือโศกกรรมต่อกัน นี่พูดถึงสัพเพสัตตานะ

แล้วสัพเพ สัตตานี้สงสารไอ้สัตว์ตัวนี้ใหม่ละ สงสารเราใหม่ สงสารชีวิตเราใหม่ สงสารชีวิตเราใหม่ เราก็พยายามเอาชีวิตเราให้รอดด้วย ถ้าชีวิตเรารอดนะ ครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อย ถ้าสร้างพระองค์หนึ่งได้ พระองค์นี้จะสร้างประโยชน์ได้ มหาศาลเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพระพุทธเจ้า ตรัสรู้อะไรเดียว เป็นประโยชน์กับโลก มหาศาลเลย พวกเราเห็นใหม่ ใครประพฤติปฏิบัติถึงที่สุด ให้ใจมันมีหลักมีเกณฑ์ จะเป็นประโยชน์กับตัวเองก่อน เป็นประโยชน์กับตัวเองนะ อย่างที่พูดนะมาหาทั้งนั้น ความคิดความเห็นนะมาหาทั้งนั้น ไม่มีอะไรเลยนะ

ถ้าไม่มีอะไรเลย ทำไมหลวงตาท่านพูด ไม่มีอะไรเลย ไม่คิดอะไรเลย ทำไมท่านวิ่งเดินแผ่นดินกระโดด ไม่มีอะไรเลยแต่สงสารสัตว์โลกไง สงสารสัตว์โลก ทำเป็นคดีตัวอย่าง เรานะ วุฒิภาวะเหมือนกันนะ เราจะไม่เชื่อฟังกันหรอก แต่ถ้ามีคนที่สูงกว่านะเห็นใหม่ มาเจือจางเรา เราจะเชื่อฟังเห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าให้โลกช่วยเหลือกัน โลกมันจะแข่งขันกันอยู่นั่น มันจะเจือจางอะไรกัน แต่ผู้ทีออกไปนอกสังคมแล้วเห็นใหม่ แล้วกลับมาสงเคราะห์โลก เจือจางโลกเห็นใหม่ นี่ไง ท่านถึงบอกว่า ท่านห่วงแต่โลก ท่านช่วยแต่โลก เพราะฉะนั้นสร้างพระองค์หนึ่ง ฉะนั้นเราสร้างตัวเราให้เป็นพระในหัวใจ ถ้าใจเป็นพระแล้วนะ จะเป็นประโยชน์กับเราก่อน แล้วก็จะไปเป็นประโยชน์แก่โลกด้วย เอวัง